

Stinsenflora in Fryslân

In het Cultuurbericht van het Prins Bernhard Fonds van de zomer 2007 troffen we een artikel aan met als titel "Zijn na God nu ook de stinsenplanten uit Jorwerd verdwenen?"

Janine Otto

Een ieder kent natuurlijk het Boek van Geert Mak over God die uit Jorwerd was verdwenen, maar wat dit nu met stinsenplanten te maken had werd snel duidelijk bij het lezen van het artikel van Sjoukje B. Dekker.

Recent is er een inventarisatie in Friesland geweest van de stinsenplanten door Heilien Tonckens, wilde-plantenspecialiste, in opdracht van de Stichting Landschapsbeheer Friesland. Na de dertig officiële stinsen en staten waren nu de boerderijen, stadswallen, bolwerken, kerkhoven, pastorie- en notaristuinen aan de beurt.

Heilien Tonckens doorkruiste heel Friesland en vond, meestal op basis van globale aanduidingen, al pratend met veel mensen de precieze plekken.

Regelmatig kwam ze ook onwetendheid tegen over stinsenflora en ontdekte zo dat in Jorwerd de stinsenplanten waren verdwenen uit de heringerichte pastorietaan. Gelukkig kwam ze op het kerkhof aldaar en in de notarietaan nog veel moois tegen.

De stinsenplanten ogen vaak wat rommelig omdat het vroege bloementapijt tijd nodig heeft om af te sterven. We kennen allemaal de hoek in de tuin van Schatzenburg waar bij het Haarlems klokkenspel, daslook, knikkende vogelmelk, holwortel etc. een wat verwaarloosde indruk maakt om in het voorjaar het vroege voorjaarsgevoel te geven door de kleurrijke en uitbundige vroege bloei.

Het Landschapsbeheer Friesland gaat met dit project hand in hand met onder andere de Stichting Staten en Stinsen die onlangs het eerste project 'In Alle Staten' heeft afgerond.

Geniet zelf en kijk op de website www.statenstinzen.nl en op www.stinsenflorafryslan.nl

Op de achterkant van deze Huberiana is het Breed Longkruid (*Pulmonaria officinalis*) afgebeeld, dat in de buurt van Dronrijp voorkomt.

Meer over stinsenplanten: Huberiana 2005,2 en www.famhuber.nl

Huberiana 2008,1